

Oponentský posudek diplomové práce:

Michal Zourek: *Europa del Este en la vida política y social de Chile en 1917-1947* (Středisko ibero-amerických studií FF UK, 2009)

Přestože titul diplomové práce Michala Zourka budí dojem standardní studie věnované diplomatickým vztahům, autor si vytkl cíl podstatně náročnější: zjistit, do jaké míry a jakými způsoby byla chilská společnost 1. poloviny 20. století ovlivněna komunistickou ideologií. Ať již přímo díky oficiálním mezivládním kontaktům a neoficiální komunikaci se SSSR, nebo zprostředkovaně, prostřednictvím styků s jinými zeměmi střední a východní Evropy. Přestože také formální diplomatické vazby našly v jeho práci své místo, je očividné, že autor sám přisuzuje podstatně větší význam vlivům kulturním. Název je zkreslující ještě v jednom smyslu – navzdory explicitnímu vymezení léty 1917-19~~47~~⁴⁷ je plná třetina vlastního textu (s. 23-53) věnována období do ruské revoluce. (Což neznamená, že se jedná o pasáž nezajímavou. Naopak, osvětlení dlouhodobých trendů ve vztazích Chile a východní Evropy patří k nejlepším pasážím v celé práci.)

Poměrně jednoznačné je osobní zaujetí a sympatie autora pro levicové ideologie. Přesto nabízí tato diplomová práce solidně zpracovanou analýzu, založenou na širokém spektru sekundární literatury a pramenů z českých a chilských archívů. Cílem nebylo mechanické sledování zmínek o sovětských reáliích v chilském tisku nebo registrace diplomatických návštěv. Výchozí premisa je prostá: „latinskoamerický komunismus nelze srovnávat s východoevropským“. (s. 7) Právě proto je ale třeba zmapovat, jakými způsoby a v jakém společenském, politickém a hospodářském kontextu dochází k přijímání informací a inspirací a k jejich dalšímu zpracování do podoby vyhovující aktuálním potřebám daného regionu. Tím, že se analýza omezila na jedinou latinskoamerickou zemi, bylo možné ji dostatečně prohloubit. Na druhé straně by možná alespoň náznak srovnávacího přístupu umožnil více zdůraznit, čím bylo právě Chile v latinskoamerickém kontextu ve vztahu k levicovým ideologiím specifické. Postrádala jsem také teoretičtější zakotvení práce, inspiraci bohatou literaturou k problematice dějin ideologií. Přestože je práce striktně ukončena rokem 1947, tedy oficiálním ustavením „železné opony“, jistě by nebyla na škodu alespoň zmínka o dalším vývoji, byť ne v takovém rozsahu jako úvodní kapitola o precedencích roku 1917. Je ale jasné, že zvolená metoda detailního zpracování konkrétních událostí i aktuální délka práce ale rozvedení tímto směrem neumožňují.

Celkově lze tedy diplomovou práci Michala Zourka hodnotit jako velmi zdařilou; faktograficky bohatou a přesnou, ale zároveň interpretující, nikoli pouze shrnující známé skutečnosti. Autor prokázal schopnost kreativně pracovat s archívními dokumenty, polemizovat s autory moderních historických pojednání a obhájit vlastní názory. Doporučuji ji samozřejmě k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou **v ý b o r n ě**.

Praha, 15. září 2009

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK